

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2004. március 16.)

az Olaszország által a juhok kéknyelv-betegsége okozta károk kompenzálására a feldolgozó- és forgalmazószövetkezetek javára végrehajtani kívánt támogatási rendszerről (Szardínia tartomány, 2000. november 17-i 22. sz. törvény, 5. cikk)

(az értesítés a C(2004) 471. számú dokumentummal történt)

(Csak az olasz nyelvű szöveg hiteles)

(2005/906/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

(3) 2001. február 2-án kelt levelében a Bizottság tájékoztatta Olaszországot arról a döntéséről, hogy elindítja a Szerződés 88. cikke (2) bekezdésében foglalt eljárást a *de quo* támogatás tekintetében.

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdése első albekezdésére,

(4) A Bizottságnak az eljárás megindítására vonatkozó határozata az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽²⁾ közzétételre került. A Bizottság felkérte az érdekelteket, hogy nyújtsák be észrevételeiket az intézkedés tárgyára vonatkozóan.

miután az említett cikk értelmében felszólították az érdekelteket észrevételeik benyújtására,

mivel:

(5) E határozatában a Bizottság engedélyezte a 22/2000. sz. törvény 2., 3. és 4. cikkében foglalt támogatásokat, fenntartva, hogy eleget tesznek a szükséges feltételeknek, hogy olyan támogatásoknak minősüljenek, amelyek célja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében egyes gazdasági tevékenységek fejlődésének előmozdítása.

I. ELJÁRÁS

(1) A 2000. november 24-én kelt és 2000. november 28-án iktatott levél útján a Szerződés 88. cikke (3) bekezdésének megfelelően Olaszországnak az Európai Unió mellé akkreditált képviselője bejelentette a Bizottságnak a juhok járványos kéknyelv-betegségének leküzdésére a tenyésztők javára történő állami támogatásokról szóló, 2000. november 17-i 22. sz. Szardínia tartományi törvényt ⁽¹⁾, a továbbiakban a 22/2000. sz. Szardínia tartományi törvény. A törvény 10. cikke a Szerződés 87–88. cikkében foglalt eljárás keretében egyes támogatások odaítélését a Bizottság jóváhagyásához köti.

(6) Az olasz hatóságok nem juttattak el egyetlen észrevételt sem a kérdéses intézkedésekre vonatkozóan. A Bizottság más érdekelt felek részéről sem kapott észrevételeket.

(2) A 2000. december 15-én kelt és 2000. december 19-én iktatott levéllel Olaszországnak az Európai Unió mellé akkreditált képviselője eljuttatta a Bizottsághoz a 2000. december 13-i levélben kért kiegészítő információkat.

II. LEÍRÁS

(7) A támogatások a 22/2000. sz. Szardínia tartományi törvény 5. cikkén alapulnak a juhok kéknyelv-betegsége okozta károk kompenzálására a feldolgozó- és forgalmazószövetkezetek javára történő támogatásokra vonatkozóan.

⁽¹⁾ A törvényt 2000. október 25-én fogadta el a Szardíniai Tartományi Közgyűlés, és 2000. november 25-én kihirdetésre került *Szardíniai Tartomány Hivatalos Közlönyének* 36. számában.

⁽²⁾ HL C 327., 2001.11.22., 5. o.

- (8) 2000 augusztusában a juhok kéknyelv-betegsége (a továbbiakban kéknyelv-betegség) felütötte fejét Szardínián és a közhatóságok által foganatosított intézkedések ellenére elterjedt az egész szigeten. A járvány terjedését elősegítették az időjárási viszonyok (meleg és száraz időjárás). Az állatjárvány leküzdésére 2000. augusztus 28-án az olasz egészségügyi hatóságok bevezették a Szardíniáról származó vagy érkező kérődző házi- és vadállatok (beleértve a spermát, petesejteket és embriókat) mozgásának tilalmát az ország területének többi része, valamint az Európai Unió tagállamai felé. Bevezették továbbá ugyanezen állatok mozgásának tilalmát Cagliari megyében a tartomány területének többi része irányába, és a kötelező állatorvosi szolgálatot a többi tartományban az orvosi ellenőrzések végrehajtására olyan állattenyésztésekben, amelyekbe két hónapon belül Szardíniáról származó juhok érkeztek. Ezt követően a tartományi hatóságok elfogadták a kéknyelv-betegség ellenőrzéséről szóló, 2000. szeptember 5-i 34. sz. határozatot⁽¹⁾, amely Szardínia egész területén megtiltotta a juh-, kecske-, szarvasmarhafélék, bivalyok és vadfajtájú tenyészállatok tenyészeteinek mozgását. A határozat továbbá kötelezően előírta a járványt terjesztő rovarok elleni küzdelmet. 2000. október 16-án a tartományi egészségügyi hatóságok elfogadták a kéknyelv-betegség elleni küzdelemre és annak felszámolására vonatkozó tervet, és 2000. október 25-én Szardínia tartomány közgyűlése elfogadta a juhok járványos kéknyelv-betegségének leküzdésére a tenyésztők javára történő állami támogatásokról szóló, 22/2000. sz. törvényt, amelyről ezt követően tájékoztatta a Bizottságot a Szerződés 87., 88. és 89. cikke előírásainak való megfelelés megvizsgálása érdekében. A 22/2000. sz. törvény 2., 3. és 4. cikkében foglalt támogatások a közös piaccal⁽²⁾ összeegyeztethetőnek bizonyultak. A Bizottság úgy döntött, hogy elindítja a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében foglalt eljárást az említett törvény 5. cikkében foglalt támogatásokkal szemben.
- (9) A 22/2000. sz. törvény 5. cikke felhatalmazza a tartományi közigazgatást, hogy támogatást nyújtson a Szardínián legálisan bejegyzett székhellyel rendelkező mezőgazdasági és állattenyésztési termékeket begyűjtő, feldolgozó, csomagoló és forgalmazó vállalkozásoknak és szövetkezeteknek, amelyek a legutóbbi három év átlagához képest 20 %-os (hátrányos helyzetű mezőgazdasági övezetek) vagy 30 %-os (egyéb övezetek) juttatáscsökkenést szenvedtek az egyesületi vagy szerződéses kötelezettségek következtében. E támogatások célja a feldolgozandó nyersanyag hiányában bekövetkezett veszteségek kompenzációja, és a tagok juttatásainak csökkenésével összefüggő veszteségekre korlátozódnak.
- (10) A 2000. évi támogatásokra előirányzott összeg 5 milliárd lírával (kb. 2 582 280 euro) egyenlő.
- (11) A Bizottság úgy döntött, hogy elindítja a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást a kérdéses állami

támogatások közös piaci összeegyeztethetőségével kapcsolatos néhány kétely okán. A kételyek elsősorban arra vonatkoztak, hogy az iránymutatások 11.4. pontja egyáltalán nem rendelkezik az állatjárvány okozta károk miatt a feldolgozóvállalkozások kártérítésének elosztására vonatkozóan.

A Bizottság szerint az olasz hatóságok azon döntése ellenére, hogy a támogatásokat a szövetkezetek javára tartják fenn, nem bizonyított az okozati összefüggés a járvány (kéknyelv-betegség) és a juttatások csökkenése miatt. Különösen, mivel a tartományt szárazság sújtotta (v. 745/2000. sz. támogatási rendszer), ami hozzájárulhatott a kiosztott mennyiségek csökkenésének előidézéséhez. Egyes szövetkezetek továbbá a kéknyelv-betegségtől (vagy a szárazságtól) eltérő okok miatt is regisztráltak csökkenést a nyersanyagok tekintetében.

- (12) Az iránymutatások 11.3.8 pontja értelmében, amely kizárólag a kedvezőtlen időjárási viszonyokból eredő károk kártalanítását engedélyezi a gazdálkodók vagy a szövetkezetekhez tartozó termelők számára, nem alkalmazhatók ennek analógiájára ilyen előírások a feldolgozóvállalkozásokra a kéknyelv-betegség okozta veszteségek miatt. Általánosságban a Bizottság úgy tekintette, hogy az agráripari létesítményeknek rendelkezniük kell bizonyos rugalmassággal az ellátó források kezelésében. Mindez nyilvánvalóan magával hozhatott járulékos kiadásokat a nyersanyagok tekintetében, valamint kisebb jövedelmezőséget, de nem tűnt úgy, hogy igazolta volna a mezőgazdasági termelésre vonatkozó szabályok közvetlen alkalmazását.
- (13) A vizsgálat más jogi alapjai és a 22/2000. sz. törvény 5. cikkében említett támogatások esetleges jóváhagyásának hiányában az ilyen támogatást, úgy tűnik, működési támogatásként kell megítélni, vagyis mint a mezőgazdasági vállalkozások által rendszerint folyamatos tevékenységük irányítása keretében felmerülő kiadások mérsékléséhez nyújtott közvetlen támogatást. Az elvekkel összhangban az ilyen támogatásokat a közös piaccal összeegyeztethetetlennek kell tekinteni.
- (14) A Szerződés 88. cikke (2) bekezdésében foglalt eljárás megindítására vonatkozó határozatot követően az olasz hatóságok nem juttattak el észrevételeket a Bizottság szolgálataihoz.

III. JOGI ÉRTÉKELÉS

- (15) A Szerződés 87. cikke (2) bekezdésének megfelelően, a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

⁽¹⁾ Közzétéve Szardínia Tartomány Hivatalos Közlönyében, 29. sz., 2000.9.19., 1958. o.

⁽²⁾ Határozat SG(01) D/285817., 2001. február 2.

- (16) A marha- és borjúhús piacának közös szervezéséről szóló, 1999. május 17-i 1254/1999/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ 40. cikke előírja a Szerződés 87., 88. és 89. cikkének alkalmazását a rendelet által szabályozott termékek termelésére és kereskedelmére, amennyiben ugyanez a rendelet másképp nem rendelkezik. Hasonló előírást tartalmaz a juhhús és kecskehús piacának közös szervezéséről szóló, 2001. december 19-i 2529/2001/EK tanácsi rendelet⁽²⁾ is, amelynek 23. cikke előírja a Szerződés 87., 88. és 89. cikkének alkalmazását az 1. cikkben említett termékek előállítására és kereskedelmére, ha a rendelet másképp nem rendelkezik.
- (17) A 22/2000. sz. törvény 5. cikke rendelkezik a mezőgazdasági vállalkozásoknak és szövetkezeteknek szánt támogatásokról, amelyek célja a kéknyelv-betegség járványos kitörése következtében a tagok alacsonyabb juttatásai miatt a feldolgozandó nyersanyag hiányában bekövetkezett veszteségek kompenzálása. Az érintett vállalkozások és szövetkezetek olyan gazdasági előnyöket élveznek, amelyekre tevékenységük gyakorlása folyamán máskülönben nem tettek volna szert, következésképpen versenyhelyzetük javulását tapasztalják azokkal a közösségi gazdálkodókkal szemben, akik nem részesülnek ugyanilyen támogatásokban.
- (18) Az ilyen támogatások befolyásolják a tagállamok közötti versenyt és kereskedelmet. Valójában a támogatottak olyan ágazatban (marha- és juhhús) folytatnak gazdasági tevékenységet, amely a tagállamok közötti kereskedelem tárgyát képezi. 2001-ben az olasz szarvasmarha-állomány 6 932 700 példányból állt, amelyből 273 900-at tenyésztettek Szardínián. Ugyanebben az évben a juhállomány 8 311 400 állatot tett ki; ebből 3 602 200 állat nevelkedett Szardínián, míg a teljes kecskeállomány 1 024 800 állatból állt, melyből 240 200 volt szardíniai illetőségű.
- (19) A vizsgált intézkedés tehát a 87. cikk (1) bekezdésével összhangban az állami támogatásokra vonatkozó meghatározás keretébe tartozik.
- (20) Az állami támogatások nyújtásának tilalma nem kizárólagos. A tényállás tekintetében azonban nyilvánvalóan nem alkalmazhatók, ráadásul az olasz hatóságok nem is kérelmezték a 87. cikk (2) bekezdésében foglalt eltérést.
- (21) A 87. cikk (3) bekezdésének a) pontja szintén nem alkalmazható, amennyiben a támogatás nem az olyan térségek gazdasági fejlődésének előmozdítását célozza, ahol rendkívül alacsony az életszínvonal vagy jelentős az alulfoglalkoztatottság.
- (22) Ami a 87. cikk (3) bekezdésének b) pontját illeti, a támogatást nem egy közös európai érdeket szolgáló fontos terv megvalósításának előmozdítására vagy egy tagállam gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére szánták.
- (23) Ami a 87. cikk (3) bekezdésének d) pontjára vonatkozóan, a szóban forgó támogatás nem az ott megfogalmazott célokat szolgálja.
- (24) A bejelentett támogatási rendszer jellegét figyelembe véve az egyetlen alkalmazható eltérés az, amit a 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja ír elő. Meg kell tehát vizsgálni, hogy az előirányzott intézkedések részesülhetnek-e ilyen eltérésben.
- (25) Mivel a szóban forgó törvényt az olasz hatóságok a 88. cikk (3) bekezdésének értelmében szabályosan bejelentették, értékelésénél a mezőgazdasági ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásban⁽³⁾ (a továbbiakban: az iránymutatások) foglalt előírásokat alkalmazzák. Valójában az iránymutatások 23.3. pontja szerint, ez utóbbiakat 2000. január 1-jétől kell alkalmazni az új állami támogatásokra, beleértve a tagállamok által már bejelentett olyan támogatásokat is, amelyekre vonatkozóan a Bizottság még nem hozott határozatot.
- (26) Az iránymutatások 11.1.1 pontja szerint a mezőgazdasági ágazatban nyújtott állami támogatások egy sor intézkedést irányoznak elő a váratlan természeti csapások, kedvezőtlen időjárási körülmények, állatjárványok vagy növénybetegségek következtében a mezőgazdasági termelésben (beleértve az épületekben és az ültetvényekben keletkezett károkat is) elszenvedett károk kompenzálására a gazdálkodók számára.
- (27) Egyértelmű tehát, hogy állatjárvány okozta károk esetében egyedül a termelő ágazatban elszenvedett veszteségeket lehet kompenzálni, nem pedig a mezőgazdasági termékeket feldolgozó vagy forgalmazó ágazatokét. Az ilyen veszteségek kompenzálására irányuló támogatásoknak továbbá összeegyeztethetőnek kell lenniük az iránymutatások 11.4. pontjával, ami különösen vonatkozik az állatjárványok és a növénybetegségek leküzdését célzó támogatásokra.
- (28) Az olasz hatóságok semmilyen észrevételt nem fogalmaztak meg. A Bizottság nem kapott tehát olyan kiegészítő információkat, amelyek lehetővé tennék a szóban forgó támogatások tekintetében a Szerződés 88. cikke (2) bekezdésében foglalt eljárás megindításának alkalmából felmerült kételyek eloszlását.
- (29) Az olasz hatóságok továbbá nem igazolták világosan és egyértelműen a közvetlen összefüggést a vállalkozások vagy a szövetkezetek tagjai juttatásainak a juhok kéknyelv-betegsége okozta csökkenése és az ugyanabban az időszakban elszenvedett jövedelemveszteségek között. E közvetlen összefüggés hiányában ezeket a veszteségeket más, olyan tényezők is okozhatták, mint a szárazság, a piac válsága, az érintett vállalkozások pénzügyi irányítása stb. Az ilyen jellegű veszteségek kompenzálására szánt bármilyen támogatás a működést segítő támogatásnak minősülne tehát, ami az iránymutatások 3.5. pontja⁽⁴⁾ értelmében a közös piaccal összeegyeztethetetlen.

⁽¹⁾ HL L 160., 1999.6.26., 21. o. A legutóbb az 1782/2003/EK rendelettel (HL L 270., 2003.10.21., 1. o.) módosított rendelet.

⁽²⁾ HL L 341., 2001.12.22., 3. o.

⁽³⁾ HL C 28., 2000.2.1., 2. o.

⁽⁴⁾ Az Elsőfokú Bíróság 1995. június 8-i, a T-459/1993 esetben (Siemens SA kontra Európai Bizottság) hozott ítélete, EBHT 1995, II-1675.

IV. KÖVETKEZTETÉSEK

- (30) A fentiek fényében a Bizottság arra következtethet, hogy a 22/2000. sz. tartományi törvény 5. cikke által előírt vizsgált támogatások a Szerződés 87. cikke (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülnek, és nem részesíthetők a 87. cikk (3) bekezdésében foglalt egyetlen eltérésben sem.
- (31) Mivel a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése szerint bejelentett 22/2000. sz. törvény 10. cikke úgy rendelkezik, hogy a 3., 4. és 5. cikkben létesített támogatások csak a Bizottság részéről történt jóváhagyást követően hajthatók végre a tartományi hatóságok által, nem szükséges rendelkezést hozni a fent említett törvény 5. cikkében foglalt támogatások visszavonásáról,

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ HATÁROZATOT:

1. cikk

A 22. sz. Szardínia tartományi törvény 5. cikke alapján az Olaszország által a tagok juttatásainak csökkentése miatt a feldolgozásra szánt nyersanyag hiányában bekövetkezett veszte-

ségek kompenzálására a mezőgazdasági vállalkozásoknak és szövetkezeteknek szánt támogatások a közös piaccal összeegyeztethetetlenek. Következésképpen az említett támogatások nem végrehajthatók.

2. cikk

E határozat kézbesítésének időpontjától számított két hónapon belül Olaszország tájékoztatja a Bizottságot a megfelelés tekintetében bevezetett intézkedésekről.

3. cikk

E határozat címzettje az Olasz Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2004. március 16-án.

a Bizottság részéről

Franz FISCHLER

a Bizottság tagja